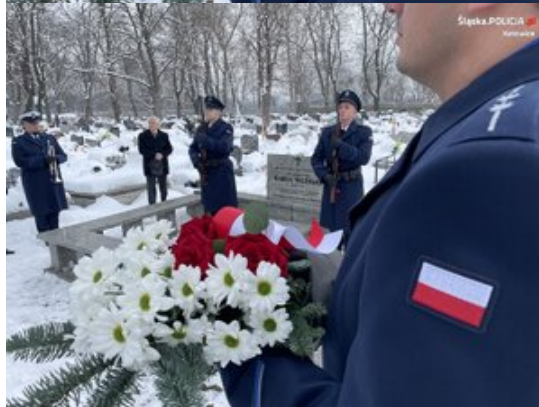
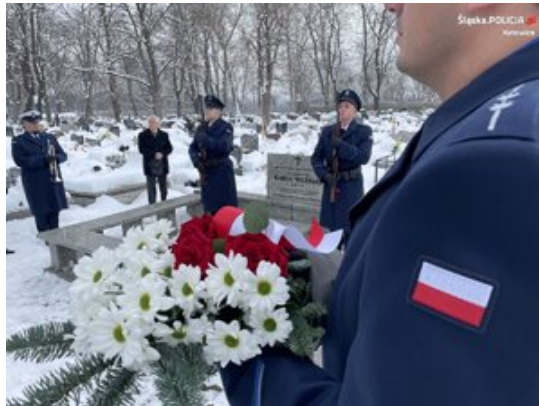

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/194886,100-rocznica-smierci-ks-mjr-Karola-Wozniaka-polskiego-ksiedza-a-zolnierza-powstanc.html>
08.05.2024, 17:50

**100. rocznica śmierci ks. mjr. Karola Woźniaka,
polskiego księdza, żołnierza, powstańca śląskiego
- Katowice, 6 grudnia 2023**

100 lat temu, 6 grudnia 1923 r. zmarł ks. mjr Karol Woźniak, polski ksiądz, żołnierz, powstaniec śląski, kawaler Orderu Virtuti Militari. Na grobie ks. mjr. WP Karola Woźniaka na cmentarzu parafii św. Jadwigi Śląskiej w Katowicach złożono kwiaty oraz zapalone znicze. W upamiętnieniu wzięli udział: mł. insp. Daniel Syka, Komendant Komisariatu Policji V w

Katowicach, Grzegorz Grzeškowiak, prezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r., Danuta Mikoda, pracownik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach oraz ksiądz Adam Wycisk, Kapelan Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

Karol Woźniak.

Ks. mjr Karol Woźniak urodził się 19 stycznia 1893 r, w Rożdzeniu w rodzinie górnika Andrzeja i Franciszki z domu Habryka. Po ukończeniu szkoły ludowej, u progu dojrzałości, wyjechał do Belgii i - podobnie jak dwaj jego starsi bracia - wstąpił tam do seminarium duchownego. Świecenia kapłańskie przyjął w 1914 r. Po wybuchu I wojny światowej zmienił pierwotny zamiar powrotu na Górny Śląsk i wyjechał do Stanów Zjednoczonych. W ten sposób uniknął służby w wojsku niemieckim. Zgłosił się jednak do armii amerykańskiej. Do rezerwy przeszedł w stopniu kapitana. Pod koniec 1918 r. wstąpił do tworzonej we Francji polskiej armii generała Józefa Hallera, a po powrocie do kraju brał udział w wyprawie kijowskiej. W 1920 r. odpowiedział pozytywnie na apel wzywający księży polskich pracujących zagranicą o wsparcie akcji plebiscytowej na Górnym Śląsku.

Pod koniec 1920 r. lub na początku 1921 r. ks. Woźniak przybył na teren plebiscytowy. Prowadził aktywną działalność w powiecie kozielskim. W czasie III powstania śląskiego uformował batalion w Katowickim Pułku Powstańczym im. Józefa Piłsudskiego. W randze majora dowodził tym batalionem w bojach na terenie powiatu katowickiego. Szczególnie wstąpił się w walkach pod Kędzierzynom i zdobyciem Kłodnicy. Wydarzenia te przyczyniły się do wzrostu popularności ks. Woźniaka w środowisku powstańczym, natomiast spotkały się z napiętnowaniem przez komisarza apostolskiego na Górnym Śląsku. Ks. Karol Woźniak znalazł się też na „czarnej liście” najgroźniejszych dla utrzymania niemieckiego stanu posiadania księży pozadieczjalnych, podburzających parafian przeciwko duchowieństwu proniemieckiemu. Jego aktywny udział w walce zbrojnej nie wzbudzał też entuzjazmu polskich duchownych skupionych wokół Wydziału Duszpasterskiego Polskiego Komisariatu Plebiscytowego w Bytomiu.

Po zakończeniu walk pod Kędzierzynom ks. Woźniak reprezentował dowództwo powstańcze w kontaktach z Komisją Międzysojuszniczą. Został odznaczony Krzyżem Virtuti Militari,

Krzyżem na Śląskiej Wstędze Waleczności, Krzyżem Zasługi I klasy oraz Krzyżem Walecznych. Po przyłączeniu części Górnego Śląska do Polski był krótko wikariuszem w parafii św. Jerzego w Rydułtowach, a później nauczycielem języków w Gimnazjum Komunalnym w Roździeniu, gdzie działał również w Polskim Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół”. Zmarł 6 grudnia 1923 r. w Szopienicach i tam został pochowany w kwaterze powstańczej.

15 lipca 2021 r. na cmentarzu parafialnym w Katowicach Szopienicach przy ul. Brynicy odbyła się uroczystość oznaczenia grobu śp. ks. mjr. Karola Woźniaka znakiem pamięci „Tobie Polsko”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach oraz Komitet Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Katowicach.